

Sayın Başkan, Ankara Sanayi Odasının değerli Meclis üyeleri, Basınımızın seçkin temsilcileri

Hepinizi yönetim kurulu ve şahsım adına saygıyla selamlıyorum.

Değerli Meclis üyeleri,

Şubat ayında sanayide üretim bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 18,1 arttı. Alt sektörlerde üretim artışı imalat sanayiinde yüzde 20,5, madencilik ve taşocakçılığında yüzde 12,2, elektrik, gaz ve sıcak su buharı sektöründe yüzde 5 oldu. Ancak, sanayi üretimindeki artış her sektörü aynı oranda etkilemiyor. Örneğin, Diğer ulaşım araçları ve büro makineleri ve bilgisayar imalatı sektörlerinde üretim in düşmeye devam ettiğini, Giyim eşyası, basım ve yayım, metalik olmayan diğer mineral ürünler, ana metal sanayii sektörlerinde üretim artışının oldukça sınırlı kaldığını görüyoruz. İmalat sanayiinde kapasite kullanım oranı Nisan ayında bir önceki aya göre 4,3 puan, bir önceki yılın aynı ayına göre de 11,9 puan artmıştır.

Bu veriler, sanayide üretim artışının devam ettiğini göstermektedir. Örneğin, I. OSB’de Mart ayı elektrik tüketimi tüm zamanların en yüksek ikinci seviyesinde gerçekleşti. Reel sektörde de güven hızla yükseliyor. Reel kesim güven endeksi Nisan ayında bir önceki aya göre yüzde 7,4 artarak 118,8’e yükseldi. Bu değer, güven endeksinin yayınlanmaya başladığı 2007 başından beri ulaşılan en yüksek ikinci değer. Güven endeksi 2007’nin Nisan ayında 119,5 ile zirve yapmıştı. Reel kesimde artan güvenin önemli bir yansımasını yatırım malları üretimindeki artıştan da teyit edebiliyoruz. Yatırım malları üretimi Şubat ayında bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 33 artış gösterdi. Yatırım malları üretimindeki bu artışlar yatırım harcamalarında da bir artış olduğunu göstermektedir. Bu artış, eğer devam ederse, krizin etkilerini gidermekte önemli bir rol oynayacaktır.

Değerli Meclis üyeleri,

Bu yüksek oranlı artışlarda baz etkisi rol oynamaktadır. 2009 yılındaki sert küçülme sonrasında bu oranlar bizleri şaşırtmamalıdır. Sanayi üretimi 2009 yılında 2006’nın gerisine düşmüştür. Yılın ilk iki ayında toplam sanayi üretim endeksi 2005 yılı ortalamasının bile gerisindedir. Sanayi üretiminin 2007 yılındaki değerlere ulaşması zaman alacaktır.

Değerli Meclis üyeleri,

IMF, Nisan ayında yayınladığı Dünya Ekonomik Görünüm raporunda Türkiye’nin 2010 yılında ekonomik büyüme tahminini yüzde 3,7’den 5,2’ye yükseltti. Ama IMF’nin tahminlerinde ilgi çekici bir durum var. IMF’nin tahminlerine göre dünya ekonomisi 2010 yılında yüzde 4,2 büyürken, aralarında Çin, Hindistan ve Türkiye’nin de bulunduğu yükselen piyasalar yüzde 6,7 büyüyecek. IMF’nin tahminlerine göre Türkiye’de ekonomik büyüme ise 2011-2015 arasında yılda yüzde 4 ya da onun altında kalacak. IMF’nin tahminlerinde çok yanlış olduğunu biliyoruz. Büyük bir ihtimalle bu tahminlerde de yanlış olacak. Ancak, Türkiye’nin işsizliği azaltabilmesi için yüzde 4’lerin çok üzerinde bir hızla büyümesi gerekmektedir. Ocak dönemi verilerinin de gösterdiği gibi işsizlik çok yüksek oranlarda seyretmektedir. İşsizlik oranı 2010 Ocak döneminde geçen yıla göre 1 puan azalarak yüzde 14,5 oldu. Türkiye genelinde işsiz sayısı ise 3,6 milyona ulaştı. İşsizliği sadece ekonomik büyümeyle de çözemeyiz. İşgücü piyasasında varlığını devam ettiren yapısal sorunlar da istihdam artışını engellemektedir. İşgücü piyasasındaki katılık rekabet gücümüzü düşürmektedir.

Hatırlayacaksınız Dünya Bankası'nın Doing Business 2010 raporunda Türkiye istihdam maliyetlerinde 182 ülke arasında 145'inci sırada yer alıyor. İstihdam maliyetleri içinde istihdam vergileri, son yıllarda yapılan iyileştirmelere rağmen hala büyük bir yer tutuyor. 30 OECD ülkesi içinde Türkiye 15'inci sırada yer alıyor. İstihdam vergilerinin toplam işgücü maliyeti içindeki payı toplam maliyetin neredeyse yarısını oluşturuyor. Burada yeri gelmişken Hükümetin işveren sosyal güvenlik katkı payında yapmış olduğu yüzde 5'lik indirimden büyük bir kesimin yararlanamadığını da belirteyim. Zaten hep öyle olmuyor mu? Uygulamada öyle ağır şartlar isteniyor ki sonuçta sıfıra sıfır elde var sıfır oluyor.

Değerli Meclis üyeleri,

İstihdam maliyetleri içinde kıdem tazminatı da büyük yer tutmaktadır. Türkiye'de 20 yıl çalışmış bir işçinin kıdem tazminatı 95 haftalık ücrete karşılık geliyor. 50 kişiden fazla işçi çalıştıran işletmelere getirilen mühendis, sağlık elemanı, mali müşavir istihdam etme zorunluluğu da istihdam artışını adeta cezalandırmaktadır. İstihdam üzerindeki bu maliyetleri düşürmeden istihdamı artırmak çok zordur.

Bu nedenle biz, yıllardır istihdam vergilerinin düşürülmesini ve kıdem tazminatı sisteminde bir reform yapılmasını talep ediyoruz. Bu reformla bir kıdem tazminatı fonu oluşturulmalı ve kıdeme hak kazanmak için çalışılacak süre uzatılarak kazanılan kıdem süresi düşürülmelidir. Mesleki teknik eğitimin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması da işsizlikle mücadelede büyük önem taşımaktadır. Ancak, maalesef bu konu da siyasallaşmıştır ve gerekli tedbirlerin alınması gecikmektedir. Danıştayın son katsayı değişikliğini iptal etmemiş olması olumlu bir gelişmedir ancak, yeterli değildir.

Değerli Meclis üyeleri,

Bu yılki artış sonrasında asgari ücretli bir işçinin işverene maliyeti, ulaşım ve yemek masraflarıyla birlikte 1200 lirayı aşılıyor. İşçinin eline geçen ise 577 lira. Bu asgari ücret gelişmiş bölgelerimiz için az, gelişmemiş bölgelerimiz için yüksektir. Biz bu nedenle yıllardır bölgesel asgari ücret uygulamasına geçilmesini savunduk.

Bölgesel asgari ücret uygulamasıyla bölgeler arasındaki gelişmişlik farkları azalacak, rekabet gücümüz artacak, kayıtdışı istihdam azalacak ve istihdam artışı sağlanacaktır. İşsizliğin yüzde 14'leri aştığı ve uzunca bir süre buralarda kalmasının beklendiği bir dönemde bölgesel asgari ücret önerimizi bir kez daha tekrarlıyoruz

Değerli Meclis üyeleri,

Şubat ayında, 2009 yılının aynı ayına göre ihracat yüzde 1,3 azalarak 8,3 milyar dolar, ithalat ise yüzde 28,3 artarak 11,6 milyar dolar oldu. Aynı dönemde dış ticaret açığı 640 milyondan 3,3 milyara ulaştı.

Şubat ayında ihracattaki düşüşün nedeni 2009 Şubat ayında 1,6 milyar dolar olan altın ihracatının 2010 Şubat ayında 161 milyon dolara gerilemesi etkili oldu. Piyasalardaki gelişmeler ihracattaki artışın Mart ve Nisan aylarında da devam ettiğini gösteriyor. Ancak, TL'deki değerlenme ihracat artışını frenlemekte, hem iç hem de dış pazarlarda rekabeti zorlaştırmaktadır. TL'deki değerlenme sonucu reel döviz kuru tarihi zirvelerine yeniden yaklaşmıştır. Oda Meclisimizin Mart ayı toplantısında, Merkez Bankasının TL'deki değerlenme karşısında kayıtsız kalmamasını ve döviz hesaplarındaki munzam karşılık oranını yükseltmesini talep etmiştik. Bu talebimizi katıldığımız televizyon programlarında kamuoyu ile paylaştık, başta Merkez Bankası başkan yardımcısı olmak üzere üst düzey bürokratlara ve görüştüğümüz hükümet yetkililerine ilettik.

Bu talebimize Merkez Bankasından olumlu bir cevap geldi ve Merkez Bankası munzam karşılık oranını 0,5 puan artırarak 9,5'e yükseltti. Merkez Bankasını bu kararında destekliyor ve bu artışların kademeli olarak devam etmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Değerli Meclis üyeleri,

TL'deki değerlenme etkisini ödemeler dengesinde de göstermeye başlamıştır. 2009 yılının ilk iki ayında 801 milyon dolar olan cari işlemler açığı, bu yılın aynı döneminde 5,6 milyar dolara yükseldi. Bu hızla giderse yıl sonunda cari işlemler açığı 25 milyar doları geçebilir. Buna 2010 yılında reel sektörün çevirmesi gereken 25,5 milyar doları da eklersek 2010 yılındaki dış finansman ihtiyacımız 50 milyar doları bulabilir. Küresel likidite koşulları değişmedikçe bu finansman rahatlıkla sağlanacaktır. Ancak bu finansmanı sağlarken dış finansman ihtiyacını azaltacak tedbirlerin alınması da yerinde olur. Bu nedenle Merkez Bankası döviz likiditesini azaltmada yavaş ve korkak davranmamalıdır.

Değerli Meclis üyeleri,

Her fırsatta dile getirdiğimiz görüş ve önerilerimizi bir kez daha tekrarlamakta fayda görüyorum. Kamuya olan vergi ve SSK borçlarının; uygun vade ve faizlerle yeniden yapılandırılması, yeniden yapılandırılan borçların ödeme dilimlerinde ağırlığın ileri dönemlere itilmesi, borçların gecikme faizlerinin Hazine'nin borçlanma faizleri kullanılarak yeniden hesaplanması yerinde olacaktır. Kamununun, özellikle Hastanelerin, Belediyelerin ve Üniversitelerin özel sektöre olan borçları bir an önce ödenmelidir Kamu alımlarında yerli makine ve teçhizatlara mutlaka öncelik verilmelidir. DMO alımlarında sadece yerli malları seçilmeli, İller Bankası da sadece yerli mal alımlarını kredilelendirmelidir. Kamu alımlarında eşik değerin altındaki ihalelere yabancıların katılmasına da izin verilmemelidir.

Son zamanlarda kamu alacaklarını tahsil etmek için Maliye ve Sosyal Güvenlik Kurumu banka hesaplarına haciz koymaya başladı. 10 liralık alacak için 100 liralık hesaplar bloke ediliyor ve üzüm yenmeyip bağcı dövülüyor.

Maliye Bakanlığı, hatırlarsınız vergi borçlarını yıllık yüzde 3'le yeniden yapılandırmıştı. Ardından kriz geldi işadamları taksitlerini ödeyemediler ve tüm fedakarlıklar da boşa gitti. Sanayici krize mali olarak daha da zayıflamış olarak girdi. Benzer bir tutarsızlığı SSK prim borçlarında da görüyoruz. Hem işçi çıkartma deniyor hem de SSK prim borçlarına aylık yüzde 1,95 gecikme faizi uygulanıyor. Prim ödemekte zorlanan bir işletme bu faizi nasıl ödesin. Ekonomi yönetiminin, özellikle yaşamış olduğumuz zor şartları düşünerek bu konularda daha hassas olması gerekir.

Benzer tutarsızlıkları KOSGEB teşviklerinde de görmek mümkün. Eğer KOBİ'lere teşvik verecekseniz Almanya gibi yeni iş kuranlara sabit ve düşük faizli, 15-20 yıl vadeli kredi verin İlk üç yılı faizsiz ve teminatsız 20 yıl vadeli özsermaye yardımı yapın, Vadesi 10 yıla uzanan ihracat kredileri verin. Bizde kağıt üstünde herşeye teşvik var kayda değer bir şey yok.

Değerli Meclis üyeleri,

Üretim olmadan istihdam olmaz, kalkınma olmaz, refah ve huzur olmaz, istikrar da olmaz. Bu nedenle biz ASO olarak herşeyin başı üretimdir diyoruz. Üretimi mutlaka artırmalıyız. Bu nedenle bütün politikalar üretim odaklı olmalıdır. Bankalar da kredi musluklarını daha hızlı açmalı ve üretimi desteklemelidir. Bu duygu ve düşüncelerle sözlerime son veriyor, 1 Mayıs Emek ve Dayanışma gününü kutluyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.